

Instanța de fond: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, (jud. O. Parfeni)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, (jud. A. Pahopol, V. Negru, A. Bostan)

DECIZIE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Dumitru Visternicean
Nina Vascan
Victor Burduh
Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de către Vadim Topal reprezentat de avocatul Eugenia Jelamschi,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Marin împotriva lui Vadim Topal cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată și la acțiunea reconvențională a lui Vadim Topal împotriva lui Ivan Marin, intervenient accesoriu notarul public Veronica Roșca cu privire la constatarea nulității contractului de împrumut și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Vadim Topal, admisă cererea de apel depusă de Ivan Marin, casată hotărârea din 04 mai 2015 a Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău și pronunțată o nouă hotărâre prin care acțiunea inițială a fost admisă, iar acțiunea reconvențională a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 16 aprilie 2014, Ivan Marin a sesizat instanța cu o cerere de chemare în judecată îndreptată către Vadim Topal cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii depuse, Ivan Marin a indicat că, la 18 februarie 2009, i-a acordat lui Vadim Topal suma de 37 500 euro cu titlu de împrumut, care urma să-i fie restituită nu mai târziu de 18 februarie 2014.

De asemenea, reclamantul a indicat că în confirmarea acordării împrumutului

și asumării de către pârât a obligațiunii privind stingerea acestuia, a fost semnat contractul de împrumut - autentificat notarial.

A indicat că ulterior, contrar înțelegerii existente, Vadim Topal nu și-a onorat obligația asumată privind stingerea datoriei și s-a eschivat de la restituirea mijloacelor în condițiile contractului de împrumut din 18 februarie 2009. Astfel, în prezent Vadim Topal are o datorie față de reclamant în suma de 37 500 euro.

Reclamantul Ivan Marin a solicitat încasarea din contul lui Vadim Topal în beneficiul său datoriei în sumă de 37 500 euro și cheltuielile de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei în fond, la 11 decembrie 2014, Vadim Topal a depus cerere reconvențională împotriva lui Ivan Marin, intervenient accesoriu notarul public Veronica Roșca cu privire la constatarea nulității contractului de împrumut nr. 2711 din 18 februarie 2009 și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale formulate, Vadim Topal a indicat că, în urma înțelegerii comune dintre Ivan Marin, Vadim Topal și Ivan Cuiujuclu, în anul 2007, în scopul obținerii beneficiului comun, aceștia au procurat și importat pe teritoriul Republicii Moldova un autocamion de model „Mercedes Actros” cu semiremorcă. Prețul de achiziție a acestuia a fost de 75 000 euro.

A afirmat că mijloacele bănești au fost investite integral de Ivan Cuiujuclu, iar importul și înregistrarea mijlocului de transport la ÎS „CRIS Registru” s-a efectuat pe numele lui Vadim Topal.

Vadin Topal a menționat că în toamna anului 2008, Ivan Cuiujuclu a plecat definitiv în Federația Rusă și i-a propus lui Ivan Marin și Vadim Topal răscumpărarea mijlocului de transport și continuarea activității în doi. În septembrie 2008, la domiciliul lui Vadim Topal, Ivan Marin și Vadim Topal s-au întâlnit cu Ivan Cuiujuclu și Dmitrii Peni și au transmis ultimului în contul procurării mijlocului de transport, fiecare a câte 37 500 euro, în total 75 000 euro.

La începutul anului 2009, Ivan Marin, din motiv că mijlocul de transport era înregistrat doar pe numele lui Vadim Topal, i-a solicitat acestuia careva garanții în privința investiției făcute de acesta în valoare de 37 500 euro. Adresându-se la acel moment ÎS „CRIS Registru” pentru înregistrarea mijlocului de transport pe numele ambilor le-a fost comunicat că faptul respectiv este imposibil și le-a fost recomandat să se adreseze la un notar.

Astfel, Vadim Topal a menționat că, la 18 februarie 2009, Ivan Marin și Vadim Topal s-au adresat notarului public Veronica Roșca, care a confirmat imposibilitatea înregistrării mijlocului de transport pe numele ambelor persoane și le-a explicat că poate fi semnat un contract de împrumut a sumei de 37 500 euro. În calitate de împrumutător urma a fi indicat Ivan Marin, iar în calitate de împrumutat urma a fi indicat Vadim Topal, din motivul că *de jure* ultimul era unicul proprietar înregistrat al mijlocului de transport ce a fost procurat din mijloace bănești comune.

Vadim Topal a precizat că începând cu luna septembrie 2008 și până în anul

2013, Ivan Marin împreună cu Vadim Topal au desfășurat activitate economică comună cu mijlocul de transport procurat din investiții comune. Beneficiile realizate au fost împărțite în părți egale între ambii participanți.

În anul 2013, Ivan Marin și Vadim Topal au decis înstrăinarea mijlocului de transport la sumă de 40 000 euro. În urma înstrăinării banii obținuți au fost la fel împărțiți în părți egale între Ivan Marin și Vadim Topal.

După înstrăinarea mijlocului de transport, reclamantul pe acțiunea reconvențională i-a solicitat lui Ivan Marin „restituirea contractului de împrumut”, iar ultimul a declarat că nu-l mai deține deoarece a fost rupt și rumeșat de un câine, asigurându-l că nu va întreprinde careva măsuri întru valorificarea acestuia. Fiind în relații de prietenie nu a avut motive să nu-l creadă pe Ivan Marin și astfel nu a întreprins nici o măsură.

A mai specificat că de facto între ei nu au avut loc raporturi juridice de împrumut. Contractul de împrumut este unul simulat, Ivan Marin nu deține nici o dovadă de transmitere a mijloacelor bănești, deoarece împrumutul de facto nu a existat.

Pe motivele expuse, Vadim Topal a solicitat instanței constatarea nulității contractului de împrumut nr.2711 din 18 februarie 2009 ca fiind un act simulat, încasarea din contul lui Ivan Marin în beneficiul lui Vadim Topal a cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu acțiunea reconvențională.

Prin hotărârea din 04 mai 2015 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău acțiunea inițială a lui Ivan Marin către Vadim Topal cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată a fost admisă. S-a dispus încasarea din contul lui Vadim Topal în beneficiul lui Ivan Marin datorită în sumă de 499 702,50 de lei în baza contractului de împrumut nr. 2711 din 18 februarie 2009 și cheltuielile de judecată în sumă de 20 804 lei. Acțiunea reconvențională a lui Vadim Topal către Ivan Marin, intervenientul accesoriu notarul public Veronica Roșca cu privire la constatarea nulității contractului de împrumut nr. 2711 din 18 februarie 2009 și încasarea cheltuielilor de judecată a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 11 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de către Vadim Topal și Ivan Marin și menținută hotărârea din 04 mai 2015 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 03 august 2016 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de către Vadim Topal și Ivan Marin, casată decizia din 11 februarie 2016 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 04 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău, au fost respinse apelurile declarate de către Ivan Marin și Vadim Topal, și menținută hotărârea din 04 mai 2015 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău.

Prin decizia din 20 septembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, au fost admise recursurile declarate de către Ivan Marin și Vadim Topal, casată integral

decizia din 04 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ivan Marin împotriva lui Vadim Topal cu privire la încasarea datoriei și la acțiunea reconvențională a lui Vadim Topal împotriva lui Ivan Marin, intervenient accesoriu notarul Veronica Roșca cu privire la constatarea nulității actului juridic, cu remiterea cauzei civile spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Vadim Topal, admisă cererea de apel depusă de Ivan Marin, casată hotărârea din 04 mai 2015 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău și pronunțată o nouă hotărâre prin care acțiunea inițială a fost admisă, iar acțiunea reconvențională a fost respinsă.

La 02 iulie 2018 (prin oficiul poștal), Vadim Topal reprezentat de avocatul Eugenia Jelamschi a declarat recurs împotriva deciziei din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea inițială să fie respinsă, iar acțiunea reconvențională să fie admisă.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel la pronunțarea deciziei nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a aplicat legea care nu trebuia să fie aplicată.

La 12 octombrie 2018, Ivan Marin reprezentat de avocatul Iurie Alexa a depus referință la cererea de recurs înaintată de Vadim Topal, solicitând ca acesta să fie considerat inadmisibil.

Prin încheierea din 17 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Vadim Topal reprezentat de avocatul Eugenia Jelamschi a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Instanța de recurs constată că, decizia recurată a fost pronunțată la 03 aprilie 2018, expediată părților abia la 15 iunie 2018, fără a fi anexate probe ce ar confirma cu certitudine data recepționării acesteia, iar recursul a fost declarat la 02 iulie 2018 (prin oficiul poștal), fapt ce atestă că recurentul s-a conformat normelor procedurale legale și a declarat în termen recursul.

În conformitate cu art. 444 al Codului de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În corespundere cu prevederile art. 445 alin. (1) lit. b) al Codului de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și

care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri, din considerentele ce urmează.

Pe parcursul examinării cauzei în fazele procesuale anterioare s-a constatat cu certitudine că, la 18 februarie 2009, Vadim Topal a depus la biroul notarului Veronica Roșca o cerere prin care a solicitat autentificarea unui contract, indicând că a luat cu împrumut de la Ivan Marin, fără dobândă și fără gaj, suma de 37 500 euro, pe un termen de până la 18 februarie 2014. La aceeași dată, Ivan Marin a depus către notar o cerere, prin care a solicitat autentificarea unui contract, menționând în textul cererii depuse că i-a dat cu împrumut lui Vadim Topal, fără dobândă și fără gaj, suma de 37 500 euro.

Astfel, instanțele inferioare au constatat că, la 18 februarie 2009, între Ivan Marin, în calitate de împrumutător, și Vadim Topal, în calitate de împrumutat, a fost încheiat contractul de împrumut nr. 2711, autentificat notarial de către notarul Veronica Roșca, potrivit condițiilor căruia, împrumutătorul transmite împrumutatului bani în sumă de 499 702, 50 lei, ce constituie echivalentul a 37 500 euro, conform cursului BNM la momentul semnării contractului.

Prin urmare, obiect al litigiului în prezenta speță pe de o parte este rambursarea sumei cu titlu de datorie, iar pe de altă parte constatarea nulității contractului de împrumut nr. 2711 din 18 februarie 2009 încheiat între Ivan Marin și Vadim Topal.

În consecutivitatea lor, pretențiile invocate de Vadim Topal împotriva lui Ivan Marin cu referire la constatarea nulității contractului de împrumut urmează să fie examinate în primul rând, ori în dependență de legalitatea actului juridic poate fi soluționat și litigiul cu privire la rambursarea împrumutului.

Ca temei de nulitate a actului juridic menționat supra Vadim Topal a invocat caracterul simulat al acestuia.

Colegiul reține că, Vadim Topal a depus la Direcția de Poliție a mun. Chișinău a plângere în privința lui Ivan Marin, prin care a invocat comiterea de către ultimul a infracțiunii prevăzute de art. 27, 190 alin. (5) al Codului Penal, iar prin ordonanța Procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani din 20 mai 2017, a fost scos de sub urmărire penală învinuitul Ivan Marin, din motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii contra patrimoniului prevăzute la art. 27, 190 alin. (5) al Codului Penal.

În cadrul audierilor, Ivan Marin în calitate de învinuit a declarat în esență că, în anul 2008 la propunerea lui Vadim Topal au cumpărat un autocamion de model "Mercedes", achitând unui terț suma de 75 000 euro, ambii investind câte 37 500 euro. Din cauza că automobilul a fost înregistrat după Vadim Topal, pentru a-și asigura suma investită Ivan Marin a insistat la întocmirea unui contract, iar ca urmare au decis să întocmească un contract de împrumut bănesc în mărime de 37 500 euro. Mijlocul de transport a fost dat în folosință unui terț, iar mijloacele financiare obținute erau împărțiți între Ivan Marin și Vadim Topal pe parcursul la

aproximativ 6 ani. Ulterior, în 2013-2014, din cauza unor probleme de ordin financiar și familial, la propunerea lui Vadim Topal au decis să înstrăineze autocamionul, Ivan Marin necunoscând că la acel moment autocamionul a fost deja înstrăinat unei rude a lui Vadim Topal. Tot atunci, Vadim Topal i-a transmis lui Ivan Marin suma de 15 000 dolari SUA, însă ultimul nu ține minte care a fost destinația acestei plăți.

Anterior, instanța de recurs prin decizia din 20 septembrie 2017, a atenționat instanța ierarhic inferioară referitor la necesitatea cercetării și aprecierii ordonanței Procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani din 20 mai 2017, în ansamblu cu celelalte probe din dosar și să verifice, astfel, alegațiile părților.

Așadar, instanțele inferioare la examinarea cauzei și la adoptarea unei soluții, conducându-se de prevederile art. 239, 240 ale Codului de procedură civilă, urmau să aprecieze probele, cercetându-le multiaspectual, complet, nepărtinitor și nemijlocit în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege, să determine circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Mai mult, la rejudecarea cauzei, instanța urma să examineze speța în întregime în cadrul unor proceduri noi, în vederea respectării dreptului părților la un proces echitabil, în special, în partea observațiilor instanței ierarhic superioare (a se vedea, *spre exemplu*, impactul considerentelor instanței de recurs la o nouă reexaminare, cauzele Victor Harovschi vs. Moldova, hotărâre din 18 noiembrie 2008; Dimitar Yordanov vs. Bulgaria, hotărâre din 6 septembrie 2018, § 52 - 53).

În pofida acestor constatări, la rejudecarea cauzei instanța de apel, deși s-a expus asupra faptului că această ordonanță nu poate fi reținută cu titlu de probă, nu a cercetat această probă în coroborare cu celelalte probe din dosar care în opinia lui Vadim Topal indică asupra caracterului simulat al contractului de împrumut contestat.

Într-adevăr, sub aspectul prevederilor art. 123 alin. (5) al Codului de procedură civilă, circumstanțele constatate prin ordonanța Procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani din 20 mai 2017, nu sunt degrevate de probațiune într-un proces civil, ordonanța în cauză nu reprezintă probă cu valoare prestabilită, însă nicidecum aceste circumstanțe nu pot fi respinse ca fiind inadmisibile, instanța urmând a le cerceta sub aspectul pluralității și interconexiunii tuturor probelor.

În consecință, Colegiul denotă că aprecierea probelor în instanța de apel s-a efectuat arbitrar, eroare care ar putea încălca dreptul lui Vadim Topala la un proces echitabil. Totuși, eroarea comisă este de ordin interpretativ, adică constatând unele circumstanțe certe, instanța de apel le-a dat o concluzie greșită.

Reținând natura erorilor, ce permite emiterea unei soluții la caz fără

elucidarea unor aspecte noi, Colegiul lărgit constată că acestea pot fi reparate în ordinea de recurs.

Legislația civilă reglementează contractul de împrumut ca fiind actul juridic prin care o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părți (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeași sumă sau bunuri de același gen, calitate și cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.

În speță, ansamblul probelor prezentate de părți și cercetate de către instanțele inferioare, în special: explicațiile notarului Veronica Roșca (vol. I, f.d. 70 și vol. II, f.d. 26), declarațiile lui Ivan Marin constatate prin ordonanța Procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, oficiul Buiucani din 20 mai 2017 (vol. II, f.d. 59-64), declarațiile martorului Ivan Cuiujuclu din 03 decembrie 2014 (vol. I, f.d. 123-124), declarațiile martorului Dumitru Peni din 03 decembrie 2014 (vol. I, f.d. 127), declarațiile martorului Vitali Nazarov din 11 decembrie 2014 (vol. I, f.d. 128), denotă următoarea situație de fapt.

În anul 2007, Nicolae Cuiujuclu a cumpărat și a importat în țară un autocamion, fiind înregistrat pe numele lui Vadim Topal. Ulterior, în anul 2008, Nicolae Cuiujuclu a propus lui Ivan Marin și Vadim Topal răscumpărarea acestuia la prețul de 75 000 euro, ultimii fiind de acord și în septembrie 2008 întâlnindu-se cu martorii Ivan Cuiujuclu și Dumitru Peni, au transmis fiecare câte 37 500 euro cu titlu de 50% pentru costul autocamionului.

În anul 2009, Ivan Marin a solicitat de la Vadim Topal garanții cu privire la aportul financiar adus de primul la cumpărarea autocamionului, iar adresându-se la organul de evidență și înregistrare a transportului, le-a fost comunicat despre imposibilitatea înregistrării simultane a autocamionului pe numele a două persoane.

La 18 februarie 2009, Ivan Marin și Vadim Topal s-au adresat la notar, care din declarațiile lor a constatat că aceștia au cumpărat împreună un automobil, iar din considerentul că Vadim Topal este proprietarul exclusiv al unității de transport, în opinia notarului acesta datorează lui Ivan Marin suma achitată la dobândirea dreptului de proprietate.

În aceste circumstanțe, Ivan Marin și Vadim Topal au depus cereri la notar privind încheierea unui contract de împrumut a sumei de 37 500 euro, mijloace bănești ce urmau a fi achitați de Vadim Topal, la 18 februarie 2014, termen la care acesta urma să înstrăineze autocamionul.

Ulterior, în urma înstrăinării autocamionului de către Ivan Marin și Vadim Topal unui terț și împărțirii mijloacelor bănești obținute, Vadim Topal i-a solicitat lui Ivan Marin contractul de împrumut din 18 februarie 2009, însă ultimul i-a comunicat despre faptul că acesta a fost nimicit de un câine.

Instanțele de judecată, constatând aceste împrejurări, au concluzionat asupra faptului că între părțile litigante s-a stabilit un raport juridic în baza unui contract

de împrumut, potrivit căruia fiecare dintre părți s-a obligat reciproc, astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte.

Totuși, verificând legalitatea hotărârilor contestate, Colegiul lărgit atestă că instanțele de judecată au interpretat eronat legea, iar aprecierea probelor a fost arbitrară.

În corespundere cu prevederile art. 221 alin. (2) al Codului civil, actul juridic încheiat cu intenția de a ascunde un alt act juridic (actul juridic simulat) este nul. Referitor la actul juridic avut în vedere de părți se aplică regulile respective.

Instanța de recurs ține să menționeze că, actul juridic simulat implică existența de fapt a două acte, dintre care unul este aparent și nu este menit să producă nici un efect, iar altul este secret, care diferă de cel aparent privitor la natura, părțile sau conținutul operației juridice.

În speță, contractul de împrumut din 18 februarie 2009 nu a avut menirea de a produce careva efecte, or Ivan Marin nu a transmis, iar Vadim Topal nu a luat cu titlu de împrumut mijloace bănești în mărime de 37 500 euro, fiind certă intenția părților de a materializa o garanție a lui Ivan Marin asupra cheltuielilor suportate în urma cumpărării automobilului menționat supra.

La acest capitol, instanța de recurs notează că, părțile nu au avut voința de a da naștere unui raport juridic în forma unui contract de împrumut ci a unui contract de vânzare-cumpărare a automobilului, între doi cumpărători și un vânzător, însă din motive de necunoaștere a legii, au recurs la semnarea *post factum* a unui contract de împrumut.

Lipsa „vinovăției” în acțiunile părților, care au încheiat actul juridic simulat, nu exclude nulitatea absolută a lui, întrucât necunoașterea legii nu poate servi ca temei pentru îndreptățirea persoanei.

Totodată se reține că, actul juridic nul (nulitate absolută) nu este valabil nici un moment și nu produce nici un efect, iar conform art. 217 alin. (1) al Codului civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu.

La fel, Colegiul consideră important de menționat faptul că, nulitatea absolută nu poate fi acoperită prin confirmare, în speță prin semnarea în fața notarului a unui contract simulat. Inadmisibilitatea confirmării actului lovit de nulitate absolută este necesară pentru a se realiza finalitatea dispoziției legii încălcate la încheierea acestui act juridic, ocrotindu-se un interes general, obștesc.

Cu referire la argumentele recurentului cu privire la faptul că între părți a fost încheiat de fapt un contract de societate civilă ascuns sub forma unui contract de împrumut, Colegiul reține că instanțele ierarhic inferioare corect au constatat că, probe în sensul menționat de Vadim Topal nu sunt. În realitate contractul încheiat între părți, din ansamblul celor constatate în cadrul examinării cauzei s-a adeverit a fi un alt contract decât cel invocat.

Cu privire la acțiunea inițială Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție trage concluzia că aceasta este neîntemeiată și urmează a fi respinsă în legătură cu excluderea acesteia prin admiterea acțiunii reconvenționale și constatarea nulității actului juridic.

În acest context, ținând cont de natura litigiului și de marja de apreciere a instanței de judecată, Colegiul judiciar opinează că a examinat principalele întrebări juridice puse în prezenta cerere și că nu este necesar să se pronunțe separat în privința motivelor invocate, cu privire la fondul cauzei civile.

De fapt, acestea sunt pretenții accesorii care depind în funcție de pretenția principală. Acestea, în esență, nu au forță juridică de a influența prezenta soluție pe caz (a se vedea, *printre alte autorități*, cauza Kamil Uzun vs Turcia, hotărârea din 10 mai 2007, § 64; cauza Centrul pentru Resurse Juridice în numele lui Valentin Câmpeanu vs România (Marea Cameră), hotărârea din 17 iulie 2014, § 156).

Cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată Colegiul lărgit reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) al Codului de procedură civilă instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții.

Potrivit art. 82 al Codului de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a pricinii.

În speță, relevante sunt prevederile art. 3 lit. a) din Legea privind taxa de stat, care stabilește cuantumul tarifare ale taxei de stat pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice.

Astfel, luând în considerație faptul că, acțiunea reconvențională depusă de Vadim Topal va fi admisă, suma cheltuielilor de judecată necesară a fi încasată de la Ivan Marin va constitui 40 152 de lei, inclusiv suma de 5000 lei și 16 342 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii reconvenționale, suma de 11 264 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel, suma de 7546 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea recursului.

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 04 mai 2015 a Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii inițiale și admiterea acțiunii reconvenționale.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) al Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios

administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Vadim Topal reprezentat de avocatul Eugenia Jelamschi.

Se casează decizia din 03 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 04 mai 2015 a Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Ivan Marin împotriva lui Vadim Topal cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Se admite cererea reconvențională depusă de Vadim Topal împotriva lui Ivan Marin, intervenient accesoriu notarul public Veronica Roșca cu privire la constatarea nulității contractului de împrumut și încasarea cheltuielilor de judecată.

Se constată nulitatea contractului de împrumut nr. 2711 din 18 februarie 2009 încheiat între Ivan Marin și Vadim Topal.

Se încasează de la Ivan Marin în beneficiul Vadim Topal suma de 40 152 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Nina Vascan

Victor Burduh

Svetlana Filincova

Copia corespunde originalului

Judecător

Svetlana Filincova